

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

4 De cambio reali, quod dicitur minutum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

re. Sed quia difficile transfertur, commutatur cum auro, quae facile, & commode ex vno loco ad alium deferuntur, ergo Republica indiget cambiorum negotiatoribus, qui operam, & industriam, & curam ponunt in parandis, congerendis, & conferendis pecuniis diuersae materiae, & illis hoc, & illuc transferendis. Ad quae omnia ipsi negotiatores indigent famulis, administris, ac huiusmodi negotiorum curatoribus. In his iudem negotiatores pericula subeunt, labores sustinent, & impensas faciunt, omnesque suscipiunt in minutulis pecuniis numerandis, quae non sine tacto, & molestia computantur.

Tota igitur difficultas eo nititur; An cambiorum negotiatio causa privati commodi, hoc est, quae sit, & licita sit: hanc enim, ut supra diximus, Philosophus improbat, sed videtur. Sed enim communi consensu recepta est opinio, eam negotiationem per se quidem bonam, aut certe malam non esse, sed ex bono sine licita, & bonam reddi, & ex accidenti aliquando vitari, quia fraudes in ea sunt, & vsuras ipsi negotiatores accipiunt, etiam retenta mutuas pecunias dare soleant cambij ficto, & simulato nomine, & lucrum exigant.

Secundo quaeritur, Quibus ex causis pecunia plus minoris aestimetur, quando tamquam res quaedam venditur, locatur, & commodatur? Respondeo cum Nauar. in *Manuali*, c. 17. nu. 294. multis de causis id fieri.

Primo, ratione materiae, quia est pecunia aurea, vel argentea, vel aerea: & ad plures vsus prodest aurea, quam argentea.

Secundo, etiam ratione materiae melioris, pretiosiorisve.

Tertio, ratione formae, ponderis, signi, siue figurae, in vno enim loco pecunia sic, vel altere signata nihil valet; cum tamen alibi valeat.

Quarto, ratione loci, quia pecunia loco remota minoris aestimatur, quam praesens; & in vno loco pecunia eiusdem materiae plus aestimatur, quam in alio.

Quinto, ratione temporis, quia pecuniae aestimatio crescit, aut minuitur temporis decursu.

Sexto, pecunia plus, minorisve aestimatur, prout maior, vel minor ipsius copia, vel penuria est.

Septimo, ratione eorum, qui pecunias permutant: aut enim plures, aut pauciores sunt hi, qui pecunias petunt à cambiorum negotiatoribus: tunc enim ipsi negotiatores cambiorum pretia augent, vel minuunt. Ad extremum, pecuniae aestimatio, Republicae, vel Principis auctoritate variatur: nam penes Principem, & Republicam est ius pecuniae aestimationem taxandi.

De Cambio reali, quod dicitur minutum.

CAPVT IV.

P R I M O quaeritur, Quamobrem cambium minutum dicatur? Respondeo, dici, quia minuta numismata cum maioribus, & e contrario permutantur: vnde hoc nomen obtinuit; quia pecunia in parua quantitate commutatur; videlicet, vnus nummus aureus, vel argenteus cum aerea pecunia, vel e conuerso, vel nummus aureus cum pecuniis argenteis. Solet etiam cambium manuale appellari, quia fit praesenti; & ad manum pecunia, quae vtrique commutatur, ac proinde fit absque vilo litterarum adminiculo.

Secundo quaeritur, An cambiorum negotiatores, tuta conscientia, ex huiusmodi cambio minuto lucrum accipiant, & exigant? Respondeo, eos posse lucrum exigere multis de causis.

Primo, quia negotiatores cambiorum pericula subeunt, & labores sustinent, & impensas faciunt in conquirendis, congerendis, & afferendis pecuniis diuersae materiae.

Secundo, quia lucrum accipiunt ratione obsequij, quod

praestant, & obsequij, quod faciunt; id est enim vtile Republicae.

Tertio, ratione illius, quod ipsorum interest: dant enim saepe pecuniam auream, vel argenteam, recepturi aeream, etiam auream, vel argenteam sit ad plura vtilior, quam aerea.

Deinde, aliquando dant pecunias, quae in his, vel illis locis maiorem aestimationem habent, & recipiunt pecunias, quae in eisdem locis, aut parui, aut nullius sunt pretij. Aliquando dant pecuniam pulchram vbi que receptam, viderent, siue antiquam, recepturi deformatam, & minus probatam, vel nouam: nam cambium minutum his de causis fieri solet.

Tertio quaeritur, Quodnam siue iustum lutri pretium in cambiis minutis? Respondeo, illud esse, quod est lege, vel publicae auctoritate positum, vel communi hominum aestimatione taxatum. Quid si Principis lege, vel communi aestimatione pretium non sit constitutum? Respondeo tantum pretium esse debere, quantum meretur opera negotiatorum in quaerendis, conseruandis, afferendis, & parandis pecuniis diuersae materiae. Expendi quoque debent eorum pericula, labores, & impense, & pecuniarum materies, ac praeterea aliquid lucri esse addendum, ut negotiatores cambiorum ad officium Republicae vtile inueniantur, & in eo contineantur.

Quarto quaeritur, An quando pecunia aestimationem habet Principis, vel Republicae auctoritate, vel communi aestimatione taxatam, possint negotiatores cambiorum amplius aliquid exigere? Verbi gratia, fingamus aureum publicae auctoritate estimari duodecim iulis Italicis, siue totidem argenteis regalibus Hispanicis. Quaeritur, an negotiator possit hunc aureum commutare cum quattuordecim, vel tredecim iulis, siue regalibus?

Dux sunt opiniones, quarum prima negat eum posse aliquid amplius accipere. Medina *quae. 7. de Rebus per vsuram acquisitis*, & Ioannes Anania in *cap. Nauiganti, de Vsur. Mercatus in tractu. De contractibus, cap. 2. de Cambij*. Hic igitur auctores volunt, posse negotiatores lucrum accipere ratione oneris, quod sustinent in publico officio obeundo, & ratione eius, quod ipsorum interest, hoc est, ratione damni, si quod patiuntur, & ratione lucri, & commodi, si quod amittunt. Tum etiam ratione officij, & obsequij, quod praestent; non tamen praesens ratione cambij: hoc enim modo tantumdem debent accipere, quantum dant, & nihil amplius; quia cambium est vnus pecuniae cum alia commutatio: at in permutatione debet aequitas, & iustitia seruari, ut tu rem tradas alteri tantum valentem, quantum valet res, quam recipis.

Secunda opinio affirmat, eos negotiatores posse aliquid amplius accipere ratione cambij. Ita Sotus *lib. 6. de Iustitia, quae. 9. art. 1. Conrad. de contractibus, q. 99. conclus. 4. Siluester de Vsur. 4. q. 3. Nauar. in Manuali cap. 17. num. 283*. Ex hac opinio magis ad veritatem accedit: quia lex Principis, vel communis aestimatio solum taxat pecuniam, ut est pretium rerum venalium, non ut est res quaedam per se utilis, & commoda ad multa.

At enim, fas non esse iniquis frumentum lege estimatum plus vendere, vel permutare, ergo nec pecuniam plus, quam sit lege taxata. Respondeo, non esse idem iuris de frumento, & aliis rebus venalibus, quod est de pecunia: nam caeteris rebus pretium taxatur, ut sunt res ad humanae vitae vsus necessariae, vel commode: at vero pecuniae vsus est duplex, & quia est pretium aliarum rerum, & quia est quaedam res per se. Et lex cum taxat pecuniam aestimationem, pecuniam solum accipit, ut est pretium rei.

Deinde oppones, leges omnem vsum, & emolumentum, siue commodum pecuniae considerasse, quando constituerunt, ut tanta esset pecuniae aestimatio. Respondeo, non id considerasse; quia pecunia est pretium rerum venalium, & res per se.

Tertio, obiicitur in *l. Si ita. ff. De fideiusorib. haberi*, pecuniam vendi plus non posse, quam aestimetur: idemque

colli-

colligitur ex l. i. ff. de Contrah. empt. & Philosoph. 1. Politic. cap. 6. ait, pecuniam esse ad vendendum, & emendum merces, ergo non potest pluri permutari quam valeat. Respondeo, hanc omnia dici de pecunia, ut est pretium mercium, non ut est res per se. Verum quare quisquam, an pecunia signata, quae publicâ auctoritate taxatur, eo ipso taxata sit etiam ratione materiae, ex qua constat? Respondeo, minime, quia solum publicâ auctoritate est facta aestimatio pecuniae, ut est pretium rei. Vnde antistites, vel argentarii, absque peccato, minoris emere consueverunt ipsum aurum, vel argentum, quam sit pretium monetæ aureæ, vel argentæ lege positum.

Quinto quaeritur, An numismata Princeps possit pluri aestimare, quam sit pondus auri, argenti, vel æris, ex quo tanquam ex materia constat? De hac questione Covar. in Opuscul. de Veterum numismatum collatione. cap. 7. ubi tradit quibusdam visum esse, neque pluri aestimari, quam sit pondus, quod probant illi ex l. i. ff. de Contrah. empt. & l. i. c. De veterum numismatis potest. lib. 10. ubi dicitur, numismata esse ubique eudenda, & expendenda, an debitum pondus habeant. Accur. item, & Bartol. in l. 2. c. De veterum numismatis potest. lib. 10. & Angelus in l. Paulus, ff. De solut. aiunt, diminutis numismatis, quod attinet ad pondus, eam aestimationem esse diminuendam. Et in cap. Quanto, de iur. iurando. ait Pontifex, Principem debere omnino monetam eudere, & publicam facere, eâ lege, ut valor ipsius sit iuxta pondus.

At enim dubitandum non est, quin publicâ auctoritate moneta signata pluri aestimari queat, quam sit pondus ipsius. Aristoteles enim lib. 5. Ethicor. cap. 5. in lib. 1. Politic. cap. 6. docet, nummum lege consistere, ac suam vim retinere, non natura. Vnde in l. Titia, ff. De auro, & argento legatis, Iurisconsultus ait, legatis alicui decem pondus auri, iuste legatum solui, si vel aurum, vel pretium auri praestetur. Idem etiam colligitur ex l. 5. ubi ff. de iur.

Sexto quaeritur, An qui non fungitur munere, & officio negotiatoris cambiorum, possit tuta conscientia, ex cambio minuto lucrum accipere? V. g. Si Titius commutat nummos aureos, vel argenteos cum æreis, quaeritur, an tuta conscientia possit accipere totidem nummos æreos, quot solet exigere nummularius?

Dux sunt sententiarum, una est negantium posse eum aliquid amplius accipere, quam sit aestimatio pecuniae publicâ auctoritate, vel consuetudine taxata. huius sententia fuit Caiet. in Opuscul. tom. 2. tract. 7. cap. 1. & 6. Gabr. in 4. dist. 15. quæst. 11. art. 3. dub. 12. Artil. in verbo Campfor. nu. 4. eamque probant hac ratione, quia is non sustinet onera, nec pericula suscipit, & labores, nec facit impensas, ut facere solent negotiatores cambiorum.

Secunda sententia affirmat, eum tuta conscientia accipere posse totidem nummos æreos, quot dari consueverunt pro nummo aureo, vel argenteo, & quid amplius. Conrad. De contract. quæst. 99. conclus. 5. Maior in 4. dist. 15. quæst. 37. Silvester V. supra 4. q. 6. vers. 3. Angel. V. supra 1. num. 52. Rosel. eod. verb. 6. num. 6. Tabien. eod. verb. num. 1. Socus lib. 6. de iustit. quæst. 9. art. 1. Navar. in Man. cap. 17. num. 288. Covar. in tract. de Veterum numisma. Collat. cap. 7. nu. 4. Mercatus de Cambiis cap. 2. Ioannes Baptista Lupus de V. sior. commen. 3. §. 2. num. 52. Id probant, quia privatus homo, tamen officium negotiatoris non facit, obsequium tamen praestat, qui indiget permutatione pecuniae. Accedit, quia dando pecuniam auream, vel argentam pro ærea, meliorem, commodiorem, & vtiliorem pecuniam dat, quam accipiat. Præterea onus aliquod suscipit, & detrimentum, vel incommodum patitur: nequit enim tam facile asseruare, transferre, numerare pecuniam æream, quam auream, argentamve. Sed enim hæc duæ opiniones facile conciliari queunt. Nam auctores primæ sententiae solum docere voluerunt, privatum hominem non posse tantumdem accipere, quantum potest negotiator; quia hic ex pluribus causis lucrum accipit ob plura, & maiora pericula, labores, & impensas.

Deinde lucrum aliquid accipit, tamquam pretium, & premium laboris, quem sustinet in officio obeundo. At vero privatus homo solum potest lucrum exigere, vel ratione communis consuetudinis, vel ratione pecuniae pretiosioris, commodioris, & vtilioris, quam dat: vel ratione obsequij, quod praestat in pecuniis permutandis, in qua re onus, & labor suscipitur: nec enim id beneficii gratia in alterum conferre compellitur, vel ratione eius, quod sua interest; quia vel se emolumento, vel commodo priuat, vel aliquo alio dano afficitur: nequit tamen accipere aliquid, ut premium officij, quod potest nummularius. Hinc est, ut merito possit Respublica, vel Princeps prohibere, ne privati homines hoc officium praestent, & ne alij, quam ij, qui ad id muneris obeundi delignantur à Magistratibus, hoc officium exequantur.

Septimo quaeritur, An si privatis hominibus publicâ auctoritate sit interdictum, ne hanc artem exerceant, lethali ter delinquant, qui aliter fecerint: & lucrum, quod acceperint, restituere secundum conscientiam cogantur? Gabr. Sor. Covar. & Ioan. Bapt. Lupus locis supra citatis affirmant, eos lethali ter peccare, quia legem nullam Respublicæ violam non seruant, & lucrum, quod inde perceperunt, restituere debere; quia prohibente lege, ne accipiant, lucrum capaces non sunt.

Unum illud obijci potest, si Titius prohibetur frumentum vendere, & nihilominus vendit, sed iusto pretio, peccat quidem, quia iustæ legi non patet, sed nihil cogitur restituere, quia iustum tantum pretium accepit: ergo quamvis peccet, qui pecunias permutat, nihil tamen restituere debet, quia iustum lucrum recipit, velut si auream pecuniam cum ærea commutauerit. Respondeo item iuris non esse de frumento, ac aliis rebus venalibus, quod est de pecunia, quia tamen Princeps vetat, ne Titius frumentum vendat, frumentum tamen semper est eicæ estimationis, & pretij. At vero cum Princeps edicit, ne quis præter Titium pecunias permutet, eo ipso si Caius pecunias permutauerit, debet eas permutare tantum, quanti aestimantur, ut sunt pretia rerum venalium; quia lege suâ Princeps pecunias taxavit. Et cum prohibuit, ne quis, præter Titium, permutet, perinde est, ac si præcepit: Tanti pecuniae aestimantur, non pluri, nisi Titius eas permutet.

Octavo quaeritur, Vnde sit, ut negotiator cambiorum, tuta conscientia semper lucrari possit, siue auream pecuniam det, & æream accipiat, siue e contrario, det æream, & accipiat auream? Ratio dubitandi est, quia cum dat auream, & accipiat auream, iure lucrum exigit, cum det pecuniam pretiosiore, commodiorem, & vtiliorem; ergo cum dat æream, & recipit auream, lucrum exigere non potest; quia plus emolumenti, & commodi ipse recipit, quam dat. Respondeo cum Gabriele, & Contado in locis, quæ supra retulimus, negotiatores semper posse, salva conscientia, lucrum accipere, quamvis non semper ex eisdem causis. Nam cum dat auream pecuniam, ut recipiant æream, plures causas habent exigendi, & accipiendi lucrum, quam cum dat æream, auream recepturi. Sed nihilominus semper ius habent accipiendi lucrum, ut sui officij premium, & pretium, propter pericula, labores, & impensas in officio præstando, deinde propter obsequium, & beneficium, quod in alterum conferunt. Nam qui dat auream pecuniam negotiatori, ut æream accipiat, ærea indiget, non aurea, ad merces minutas, & vitæ necessarias emendas. Vnde, ut docet Gabriel, nummularius cum dat auream, & recipit æream, exigit duos, aut tres nummos æreos: cum vero dat æream pecuniam, & recipit auream, recipit sibi unum, aut duos nummos aureos.

Nono quaeritur, An cambium minutum sit contractus à mutuo, emptione, venditioneque, & permutatione distinctus? Ratio dubitandi est: nam videtur mutui rationem habere, quia hic, vel ille dat pecuniam vnius generis, ut accipiat in eodem loco pecuniam alterius generis. Respondeo, cambium minutum à mutuo omnino distingui.

Primo, quia in cambio dat pecuniam, recepturus aliam

saltem numero distinctum. Nam quemadmodum aliarum rerum permutatio sua natura non postulat, ut res ipsae, quae permutantur, specie differant, quia satis est, si numero distinguantur: equus enim cum equo commutatur, & ensis cum ensis: sic etiam cambij ratio non exigit, ut pecuniae, quae commutantur, genere, vel specie discrepent: nam sufficit, si tantum numero differant: aurea enim pecunia cum alia aurea permutatur: quia est pulchrior, rarior, ac proinde pretiosior: vel quia est antiquior, & propterea pluris estimatur, vel quia ex auro puriori constat. At verò mutuum sua natura non postulat, ut restituatur, pecunia genere, specie numerove distincta: Tu enim accepisti à me mutuos centum aureos ad tuos usus; verum quia illis uti voluisti, eisdem numero nummos mihi restituis.

Secundò, cambium minutum à mutuo differt: quia in mutuo est lapsus temporis, nemo enim aliquid mutuum accipit, ut illud statim restituat: ac verò cambium temporis lapsum minimè requirit; quia unus dat pecuniam, ut statim aliam recipiat, quamquam ex accidenti aliquando permutatio, temporis decursu perficitur.

Tertio, cambium mutui rationem non habet: quia lucrum ex mutuo licitum non est, ac ex cambio fas est aliquid lucri exigere. Ac immeritò sanè Conradus loco citato hanc rationem impugnat, ac si tantum probaret, in cambio non esse mutuum usurarium, cum reuera probet simpliciter non esse mutuum; quia nunquam ex mutuo ius est lucrum accipiendi.

Quartò, quia mutuum non solum in pecunia consistit, sed etiam in aliis rebus, quae usu ipso statim consumuntur: ac verò cambium per se, & natura sua, solum in pecuniis est.

Præterea cambium minutum non est emptio, & venditio; quia una pecunia non datur, ut pretium alterius. Fateatur pecuniam emi, & vendi posse: nam redditus annuus, & debitum pecuniarium quod unus debet alteri, vendi, & emi solet. Item, pecunia, quae in naui periculose defertur, solet etiam vendi, & emi. Postremò, cambium minutum est vere, & proprie permutatio nummularum, non autem reru, quae à pecuniis distinguuntur.

Decimò quaeritur, Quibus modis in cambio minuto peccetur? Respondeo, hisce modis, cum pecunia v. g. adulterina datur, hoc est, ficta, vel quae non est usu recepta, vel quae publica est auctoritate reprobata, vel quae est dolose diminuta, vel colore tincta, ut alia appareat, quam sit. Præterea cum plus lucri exigitur, quam par, & æquum est: & qui pecunias adulterinas dant, vel permutando, vel soluendo, vel emendo, restituere debent, & supplere pretium legitimum, & iustum. Iure civili, crimine falsi condemnantur hi, qui nummos aureos partim falsos, partim tinxerint, vel fixerint: quod si liberi sint, ad bestias damnantur; si serui, summo supplicio afficiuntur. *L. Quicumque. ff. Ad legem Corneliam, de falsis*, & qui in aurum vitij quid addiderint; quive argenteos nummos adulterinos confecerint, falsi crimine tenentur. *L. Lege Cornelia. ff. eodem titul.* pena afficitur is, qui cum prohibere tale quid possit, non prohibuit: & eadem lege cauetur, ne quis nummos stanneos, plumbeosve emere, vel vendere dolo malo audeat.

Quid, si Titius Verbi gratia per ignorantiam tales ei soluti sunt, tunc conscientia poterit alteri dare emendo, vel permutando, vel soluendo debitum? Respondeo, minime, quia est vitiosa moneta, & sibi imputet, qui talem accepit. Nec potest alium ipse decipere, quamvis fuerit ipse deceptus.

Vndecimò quaeritur, Quid sit dicendum, quando Titius Verbi gratia dat Caio suo economo, vel procuratori pecunias aureas, vel argenteas, quibus emat res ad vitæ usus necessarias, vel ut impendat in usus certæ fabricæ, vel ut soluat stipendia operariis, & deinde Caius permutat eas pecunias cum aereis, & lucrum solutum accipit, Caiusne id lucri iure sibi retinebit?

Ratio dubitandi est, quia Caius non suam, sed domini pecuniam permutat, ergo lucrum non sibi, sed domino

acquiritur? Respondeo tuta Caius conscientia sibi lucrum eiusmodi retinere, dummodo non sit lege interdictum: prius hominibus ex minuto cambio lucrum accipere: quia est lucrum industriae, & operæ, & laboris: eâ conditione tamen ut Caius nullo damno Titium afficiat: velut, si accepit pecuniam auream, vel argenteam creditoribus reddendam, quibus talem pecuniam Titius dominus debebat. Item, si accepit nummos aureos, vel argenteos ad merces, siue quaslibet res alias emendas, qui si eos nummos venditoribus dedisset, res commodiores, & utiliores accepisset, vel minoris emisset: tunc enim in his casibus damno dominus afficitur, quod Caius restitui compellitur.

Quæres, Quid dicendum, cum venditor res suas pluris vendiderit; quia pretium accipit in pecuniis minutis. Item, si emptor res emerit minoris, quam valeant, quia pretium soluit in aureis, vel argenteis pecuniis? Respondeo, in his fraudem fieri, si emptores venditoribus decipiantur iure, vel in seipsum, vel necessitate permoti, secus non item. Nec enim fraus ulla est, si mercator sciens, quia ei solvantur pecuniae aereæ, commodiores merces det, vel pretium minuat. Deinde, si pretium augeat, dummodo iustum pretium summum non excedat, quia ei reddantur pecuniae aereæ, & minutæ.

De Cambio litteris fieri solito, quando nummularius pecunias recipit, ut in alio loco soluat.

CAPVT V.

CAMBIVM per litteras tripliciter fieri solet. Aut enim nummularius pecunias alicuius recipit, eas alibi soluturus: Aut dat alicui pecunias, eas in alio loco recepturus: Aut denique dat, siue recipit pecunias ad numdinas inter mercatores fieri solitas: de quorum singulis casibus modis differemus.

De primo cambij genere agunt, qui sequuntur Auctores, Sanctus Antoninus 2. parti. tit. 1. cap. 48. Rosella *vsura* 6. num. 7. Angelus *vsura* 1. num. 52. Siluester *vsura* 4. quest. 8. Tabien. *eodem verb. vsura* 15. num. 2. Conradus *de contractibus quest.* 99. *post conclusionem, versicul. ex prædictis sequuntur.* Caiet. in *opusc. tom. 2. tract. 7. cap. 6. & 7. & 8.* Sotus *lib. 6. de iustitia quest. 10. artic. 1. & quest. 11. art. 1. quest. 12. artic. 1. & 2.* Nauarrus in *Manuali cap. 17. num. 284. & 289. & 290.* Armilla *verbo Campsor, num. 3.* Ioannes Baptista Lupus *tract. de vsur. comment. 3. §. 2. num. 58. & 59.*

Primò quaeritur, An huiusmodi cambium sit mutuum vere, & proprie? Ratio dubitandi est, quia is, qui dat pecunias nummulario, eas in alio loco recepturus, dat pecunias, uti eas ad tempus recipiat, translatò ad illum dominio. Nummularius siquidem, in omnem euentum, debet illam pecuniam solvere, ac proinde cum suo penulo suscipit, eamque pecuniam potest in usus, quos voluerit, impendere: quæ omnia mutuo conueniunt. Communiter sentiunt omnes, hoc cambium non esse mutuum ex parte nummularij, si enim pecunias non dat, sed recipit. Solum ergo dubitatur, An mutuum sit, ex parte eius qui nummulario pecunias dat. Sed reuera mutuum non est, quia in hoc cambio interuenit temporis lapsus, sed ex accidenti solum, quia litteras necessariò ad alium iocum mittuntur, ut ipsarum fide, in eo fiat pecuniarum solutio: ac id, cambij natura non postulat, quia posset pecunia nummulario dari, ut statim absque ulla littera alias reciperet, ut in cambio minuto contingit: ac mutuum sine aliquo temporis casu fieri nequit.

Accedit, quod in hoc cambio necessariò pecuniarum diuersitas in genere, vel specie, aut saltem numero requiritur: quod